

teelt van boomkwekerijgewassen

- »» Perspectieven op de particuliere markt.
- »» Economische ontwikkelingen leiden tot prijsdruk en inkoop van kleinere colli en kleinere maten
- »» Productontwikkeling en vernieuwing van het assortiment zijn van groot belang

Branchebeschrijving

Boomkwekerijen telen veel producten, variërend van bos- en haagplantsoen, laan- en parkbomen tot sierheesters, klimplanten en vaste planten. De productie vindt vooral in de vollegrond plaats, terwijl een klein deel onder glas wordt geteeld. Daarnaast produceren veel onder-

nemers op een containerveld, waarbij de producten in potten worden geteeld. Belangrijke teeltcentra zijn gebieden rond Boskoop, Kesteren en Opheusden, het westen en midden van Noord-Brabant, oostelijk Groningen en het noordelijk deel van Limburg.

Trends en ontwikkelingen

Het areaal boomkwekerijgewassen is in 2010 voor het eerst in een groot aantal jaren gekrompen. Daarnaast daalde het aantal bedrijven sterker, waardoor er op de bedrijven schaalvergroting optrad. De bedrijven specialiseren zich meer in de teelt van een bepaald assortiment of leggen de focus op een bepaald afzetkanaal. De export is van groot belang. In 2010 is de export licht toegenomen, waarbij de toename van de export naar Duitsland, verreweg de belangrijkste exportmarkt, opvallend was. De export naar het Verenigd Koninkrijk is in 2010 licht teruggelopen. Valutaire ontwikkelingen en de grotere belangstelling voor producten van eigen bodem spelen hierbij een rol. De export heeft nagenoeg niet te lijden gehad onder de vondst van de

Oost-Aziatische boktor in 2009, door het snel en doelgericht optreden van de sector. Op de binnenlandse markt profiteert de branche van de grote belangstelling voor tuinieren. De afzet bij particuliere afnemers is impulsgevoelig en sterk afhankelijk van de weersomstandigheden. Veel aankopen worden bij deze afnemers doorgeschoven naar het voorjaar. Op de institutionele markt wordt de branche sterk geconfronteerd met teruglopende overheidsbudgetten en de lagere bouwproductie. Op de professionele markt hebben vruchtbomentelers in 2010 geprofiteerd van de betere prijsvorming van fruit. Hierdoor heeft de fruitteelt meer geïnvesteerd in nieuwe aanplant.

Onze visie

De bedrijfsstructuur wordt versterkt door schaalvergroting, specialisatie en intensievere samenwerking met branchegenoten of met potplantentelers. Dit wordt bevorderd door een concentratie aan afnemerszijde. De afzet laat volgens ABN AMRO een wisselend beeld zien. De export herstelt licht, doordat de economische vooruitzichten voor met name Duitsland, gunstig zijn. Fytosanitaire ontwikkelingen kunnen de export negatief beïnvloeden. De institutionele markt staat in 2011 onder druk door overheidsbezuinigingen op openbaar groen. Tevens neemt de vraag naar kleinere maten toe, ten koste van grotere maten. Op de professionele markt plukt de branche de vruchten van de grotere investeringsbereidheid in de fruitteelt. De vooruitzichten

voor de particuliere markt zijn gunstig, doordat de belangstelling voor tuinieren groot blijft. Het afzetseizoen wordt korter, doordat de afzet zich meer concentreert in het voorjaar. Aandacht voor productontwikkeling is van belang, waarbij de consument interesse heeft in een visueel aantrekkelijk product. De ontwikkeling van nieuwe distributiekanaalen geeft een impuls aan de afzet waarbij de opkomst van nieuwe retailkanalen leidt tot meer centrale inkoop. De ontwikkeling van verkoopconcepten, maatwerkverpakkingen, digitaal zakendoen en duurzaamheid biedt mogelijkheden voor een grotere afzet. Daarbij moet niet alleen aandacht aan het product worden geschonken, maar ook aan logistiek en informatieoverdracht.

Kerngegevens

Aantal bedrijven met boomkwekerijgewassen: **2.999**

Areaal boomkwekerijgewassen: **15.629 ha**

Aantal bedrijven met vaste planten: **681**

Areaal vaste planten: **1.296 ha**

Productiewaarde: **EUR 600 mln**

Export: **EUR 440 mln**

Werkgelegenheid (2009): **11.500 personen**

Websites

www.nbv.nl

www.raadvoordeboomkwekerij.nl

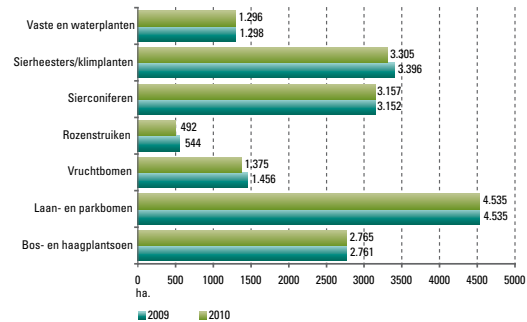
www.deboomkwekerij.nl

www.tuinbouw.nl

Areaalontwikkeling

Bron: LEI, CBS

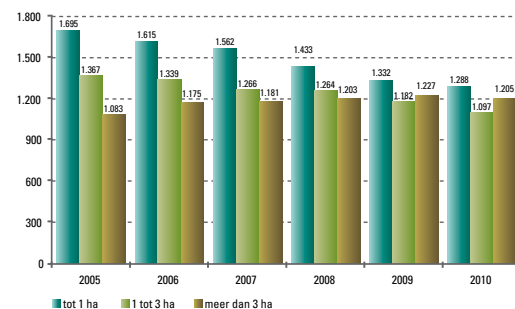
- ▶ Voor het eerst in een groot aantal jaren is het areaal boomkwekerijgewassen in 2010 gedaald.
- ▶ Vooral het areaal sierheesters, vruchtbomen en rozenstruiken is teruggelopen. De mutaties in de arealen van de andere productgroepen waren beperkt.
- ▶ De uitbreiding van de teelt van boomkwekerijgewassen wordt belemmerd door het tekort aan geschikte locaties.

Aantal bedrijven naar grootte

Bron: CBS

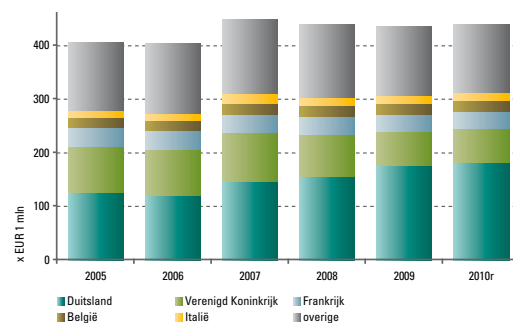
- ▶ Het aantal kleine bedrijven met een areaal kleiner dan één hectare is in het afgelopen decennium gehalveerd.
- ▶ Ook het aantal middelgrote bedrijven met een areaal tussen één en drie hectare neemt gestaag af.
- ▶ Het aantal grote kwekerijen met meer dan drie hectare zit in een stijgende trend. Ruim 10% van de bedrijven heeft een areaal van meer dan tien hectare.

Export naar bestemming

Bron: Productschap Tuinbouw

- ▶ De export van boomkwekerijproducten is in 2010 met 1% gestegen.
- ▶ In het laatste kwartaal van 2010 ondervond de export veel hinder van de vroeg intredende winter en de vervoersproblemen die daardoor ontstonden.
- ▶ Meer dan 40% van de export gaat naar Duitsland. De export naar Duitsland is in 2010 wederom sterk toegenomen. Het Verenigd Koninkrijk is een tweede belangrijke bestemming.

Inkomen uit bedrijf, opbrengsten-kostenverhouding

Bron: LEI

- ▶ Het inkomen uit bedrijf is in 2010 gedaald en is op het laagste niveau van de afgelopen tien jaar beland.
- ▶ De verkopen verliepen in 2010 moeizamer door de weersomstandigheden, de grote onzekerheid in de economie en een bezuinigende overheid. De belangstelling voor producten met kleinere afmetingen (goedkoper) was groter.
- ▶ Aan de kostenzijde zijn in 2010 vooral de arbeidskosten toegenomen.

